

Repertoriul jurisprudenței

CONCLUZIILE AVOCATULUI GENERAL
DOMNUL HENRIK SAUGMANDSGAARD ØE
prezentate la 18 septembrie 2019¹

Cauza C-176/18

**Club de Variedades Vegetales Protegidas
împotriva
Adolfo Juan Martínez Sanchís**

[cerere de decizie preliminară formulată de Tribunal Supremo (Curtea Supremă, Spania)]

„Trimitere preliminară – Protecția comunitară a soiurilor de plante – Regulamentul (CE) nr. 2100/94 – Articolul 13 alineatele (2) și (3) – Efectele protecției – Sistem de protecție în cascadă – Cultivarea unor constituenți ai soiului și recoltarea fructelor lor – Distincție între actele săvârșite cu privire la constituenții soiului și cele săvârșite cu privire la materialul recoltat – Noțiunea de «utilizare neautorizată de constituenți ai soiului» – Articolul 95 – Protecție provizorie”

I. Introducere

1. Prin intermediul cererii de decizie preliminară, Tribunal Supremo (Curtea Supremă, Spania) solicită Curții să se pronunțe cu privire la interpretarea articolului 13 alineatele (2) și (3) din Regulamentul (CE) nr. 2100/94 de instituire a unui sistem de protecție comunitară a soiurilor de plante².
2. Cererea respectivă a fost formulată în cadrul unui litigiu între Club de Variedades Vegetales Protegidas (denumit în continuare „CVVP”), o entitate mandatată să valorifice drepturile titularului protecției comunitare a unui soi de mandarină, pe de o parte, și proprietarul unei exploatații agricole, pe de altă parte. CVVP îi reproșează acestuia din urmă că a cultivat pomi din soiul protejat menționat, precum și că a recoltat și a comercializat fructele fără să fi obținut autorizarea titularului și fără să îi fi plătit o remunerație echitabilă.
3. Instanța de trimitere solicită în esență să se stabilească dacă, atunci când materialul săditor al unui soi de plante protejat a fost achiziționat de un agricultor de la o pepinieră în perioada cuprinsă între publicarea cererii și acordarea protecției, cultivarea acestor plante, precum și recoltarea și vânzarea subsecventă a fructelor lor impun, pe de o parte, plata unei remunerații echitabile către ameliorator în măsura în care actele respective au loc în perioada menționată și, pe de altă parte, autorizarea acestuia din urmă în măsura în care actele continuă după acordarea protecției.

¹ Limba originală: franceza.

² Regulamentul Consiliului din 27 iulie 1994 (JO 1994, L 227, p. 1, Ediție specială, 03/vol. 15, p. 197).

II. Cadrul juridic

A. Regulamentul nr. 2100/94

4. Articolul 5 alineatele (2) și (3) din Regulamentul nr. 2100/94 prevede:

„(2) În sensul prezentului regulament, prin «soi» se înțelege un ansamblu vegetal dintr-un singur taxon botanic de la nivelul elementar cunoscut și care, fie că îndeplinește sau nu în totalitate condițiile de acordare a protecției comunitare a soiurilor de plante, poate:

- să fie definit prin manifestarea caracteristicilor rezultând dintr-un anumit genotip sau dintr-o anumită combinație de genotipuri;
- să fie diferit de orice alt ansamblu vegetal prin manifestarea a cel puțin uneia dintre caracteristicile menționate anterior

și

- să fie considerat o entitate având în vedere capacitatea sa de a fi reprodus fără modificări.

(3) Un ansamblu vegetal este constituit din plante întregi sau din părți de plante în măsura în care aceste părți pot produce plante întregi, ambele fiind denumite în continuare «constituenți ai soiului».”

5. Potrivit articolului 13 alineatele (1)-(3) din acest regulament:

„(1) Protecția comunitară a soiurilor de plante are ca scop să rezerve titularului sau titularilor săi, denumiți în continuare «titular», dreptul de a îndeplini acțiunile prevăzute la alineatul (2).

(2) Fără a aduce atingere articolelor 15 și 16, autorizarea titularului este necesară pentru următoarele acțiuni, care privesc constituenții soiului sau materialul recoltat aparținând soiului protejat, denumiți în continuare «material»:

- (a) producerea sau reproducerea (înmulțirea);
- (b) condiționarea în vederea înmulțirii;
- (c) oferirea spre vânzare;
- (d) vânzarea sau orice altă formă de comercializare;
- (e) exportul în afara Comunității;
- (f) importul în Comunitate;
- (g) deținerea în scopurile menționate la literele (a)-(f).

Titularul își poate supune autorizarea unor condiții și limitări.

(3) Alineatul (2) se aplică materialului recoltat numai dacă acesta a fost obținut prin utilizarea neautorizată de constituenți ai soiului din soiul protejat și numai dacă titularul nu și-a putut exercita în mod rezonabil dreptul privind constituenții soiului menționați.”

6. Articolul 94 din regulamentul respectiv, intitulat „Contrafacerea”, precizează la alineatul (1):

„Orice persoană care:

- (a) săvârșește unul din actele prevăzute la articolul 13 alineatul (2) cu privire la un soi care face obiectul protecției comunitare a soiurilor de plante, fără să fi fost autorizată în acest sens

[...]

poate face obiectul unei acțiuni în justiție intentate de către titular, pentru încetarea contrafacerii sau pentru plata unei remunerații echitabile sau în ambele scopuri.”

7. Articolul 95 din același regulament, intitulat „Actele anterioare acordării protecției comunitare a soiurilor de plante”, prevede că „[t]itularul poate solicita o remunerație echitabilă din partea oricărei persoane care a îndeplinit, pe parcursul perioadei cuprinse între publicarea cererii de acordare a protecției comunitare a soiurilor de plante și acordarea acesteia, o acțiune care i-ar fi fost interzisă după perioada menționată anterior, în temeiul protecției comunitare”.

B. Convenția UPOV

8. Uniunea Europeană este parte la Convenția internațională privind protecția noilor soiuri de plante³, al cărei articolul 13, intitulat „Protecția provizorie”, are următorul cuprins:

„Fiecare parte contractantă adoptă măsuri destinate protejării intereselor amelioratorului în timpul perioadei dintre depunerea sau publicarea cererii de acordare a unui drept al amelioratorului și acordarea acestui drept. Astfel de măsuri au ca efect faptul că deținătorul unui drept al amelioratorului are dreptul cel puțin la o remunerație echitabilă din partea oricărei persoane care, în timpul perioadei menționate anterior, a efectuat acte care, odată cu acordarea dreptului, necesită autorizarea amelioratorului, în conformitate cu articolul 14. O parte contractantă poate prevedea ca măsurile respective să aibă efect numai în ceea ce privește persoanele cărora amelioratorul le-a notificat depunerea cererii.”

9. În conformitate cu articolul 14 din Convenția UPOV:

„(1) *(Acte cu privire la materialul de înmulțire)*

- (a) Sub rezerva articolelor 15 și 16, următoarele acte cu privire la materialul de înmulțire din soiul protejat necesită autorizarea amelioratorului:
 - (i) producerea și reproducerea (înmulțirea);
 - (ii) ambalarea în scopul înmulțirii;
 - (iii) oferirea spre vânzare;
 - (iv) vânzarea sau altă formă de comercializare;
 - (v) exportul;

³ Semnată sub egida Uniunii internaționale pentru protecția noilor soiuri de plante (UPOV) la 2 decembrie 1961 și revizuită la Geneva la 10 noiembrie 1972, la 23 octombrie 1978, precum și la 19 martie 1991 (denumită în continuare „Convenția UPOV”). Uniunea a aderat la această convenție prin Decizia 2005/523/CE a Consiliului din 30 mai 2005 de aprobare a aderării Comunității Europene la [Convenția UPOV] (JO 2005, L 192, p. 63, Ediție specială, 17/vol. 2, p. 89).

(vi) importul;

(vii) deținerea în oricare dintre scopurile menționate la punctele (i)-(vi) anterioare.

(b) Amelioratorul își poate subordona autorizația unor condiții sau limitări.

(2) (*Acte cu privire la materialul recoltat*) Sub rezerva articolelor 15 și 16, actele menționate la alineatul (1) litera (a) punctele (i)-(vii) cu privire la materialul recoltat, inclusiv plante întregi sau părți din plante, obținut prin folosirea neautorizată a materialului de înmulțire din soiul protejat necesită autorizarea amelioratorului, cu excepția cazului în care amelioratorul a avut posibilitatea rezonabilă de a-și exercita dreptul în legătură cu materialul de înmulțire respectiv.”

III. Litigiul principal, întrebările preliminare și procedura în fața Curții

10. La 22 august 1995, Nadorcott Protection SARL a depus o cerere de protecție a unui soi de mandarină, denumit Nadorcott, la Oficiul Comunitar pentru Soiuri de Plante (OCSP). Cererea a fost publicată în *Buletinul oficial al Oficiului Comunitar pentru Soiuri de Plante* din 22 februarie 1996.

11. OCSP a acordat protecția solicitată prin decizia din 4 octombrie 2004, publicată în *Buletinul oficial al Oficiului Comunitar pentru Soiuri de Plante* din 15 decembrie 2004.

12. Federación de Cooperativas Agrícolas Valencianas (Federația Cooperativelor Agricole din Valencia, Spania) a atacat această decizie la Camera de Recurs a OCSP. Calea de atac respectivă a produs efecte suspensive asupra acordării protecției până la respingerea sa prin decizia din 8 noiembrie 2005, publicată în *Buletinul oficial al Oficiului Comunitar pentru Soiuri de Plante* din 15 februarie 2006.

13. Decizia Camerei de Recurs a OCSP a fost atacată la Tribunalul Uniunii Europene. Acțiunea menționată nu a avut efecte suspensive asupra acordării protecției și a fost respinsă⁴.

14. Nadorcott Protection a acordat societății Carpa Dorada SA o licență exclusivă privind drepturile asupra soiului de plante Nadorcott. Aceasta din urmă a încredințat reclamantei din cauza principală, CVVP, dreptul de a exercita acțiuni în contrafacere împotriva pârâtului din cauza principală, domnul Adolfo Juan Martínez Sanchís.

15. Domnul Martínez Sanchís este proprietarul a două parcele pe care au fost plantați 506 pomi din soiul Nadorcott în primăvara anului 2005 și, respectiv, 998 de pomi din acest soi în primăvara anului 2006. Materialul săditor a fost achiziționat dintr-o pepinieră care îl comercializează într-o unitate deschisă publicului, în perioada cuprinsă între publicarea cererii de protecție a soiului în cauză și acordarea protecției la 15 februarie 2006. De atunci, au fost efectuate în total 100 de înlocuiri pe parcelele menționate.

16. CVVP a introdus o acțiune împotriva domnului Martínez Sanchís pentru motivul că ar fi încălcat drepturile titularului protecției comunitare asupra soiului de plante Nadorcott și pe cele ale deținătorului licenței întrucât a plantat, a altoit sau a exploatat din punct de vedere comercial pomi din acest soi. Mai precis, CVVP a exercitat, pe de o parte, o acțiune întemeiată pe protecția provizorie cu privire la preținsele acte de contrafacere anterioare datei acordării protecției asupra soiului și, pe de altă parte, o acțiune în contrafacere pentru actele ulterioare acestei date. Pe lângă constatarea

⁴ Hotărârea din 31 ianuarie 2008, Federación de Cooperativas Agrarias de la Comunidad Valenciana/OCVV – Nador Cott Protection (Nadorcott) (T-95/06, EU:T:2008:25).

contrafacerii, CVVP a solicitat încetarea tuturor actelor sus-menționate, inclusiv a comercializării fructelor pomilor din soiul protejat. Acesta din urmă a solicitat totodată repararea prejudiciului pe care a pretins că l-a suferit ca urmare a actelor anterioare, dar și ulterioare datei de 15 februarie 2006, precum și publicarea hotărârii care urma să fie pronunțată.

17. Instanța de prim grad de jurisdicție a respins cererea deoarece a considerat că acțiunile erau prescrise în conformitate cu articolul 96 din Regulamentul nr. 2100/94⁵. În plus, această instanță a apreciat în esență că nu erau îndeplinite condițiile prevăzute la articolul 13 alineatul (3) din acest regulament, astfel încât titularul protecției nu era îndreptățit să se opună îndeplinirii unor acte cu privire la materialul recoltat aparținând soiului protejat. Astfel, potrivit instanței menționate, titularul nu a dovedit că reproducerea mandarinilor în pepinieră a avut loc fără autorizarea sa și nici că nu a putut să își exercite în mod rezonabil drepturile în faza de reproducere a acestor constituenți ai soiului.

18. Sesizată cu apel împotriva hotărârii în cauză, Audiencia (Curtea Provincială, Spania), după ce a concluzionat că nu a intervenit prescripția, a respins pe fond apelul pentru motivul că domnul Martínez Sanchís a achiziționat materialul săditor de la o unitate deschisă publicului, înainte de acordarea protecției asupra soiului de plante, sub aparența juridică a unei achiziții legitime. În aceste condiții, potrivit instanței respective, acesta din urmă era protejat de articolul 85 din Codul comercial spaniol.

19. Împotriva hotărârii pronunțate în apel, CVVP a formulat recurs la Tribunal Supremo (Curtea Supremă). Această instanță a hotărât prin decizia din 6 martie 2018, primită de Curte la 7 martie 2018, să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarele întrebări preliminare:

- „1) În cazul în care agricultorul a achiziționat de la o pepinieră (unitatea unui terț) un material săditor al unui soi de plante și l-a plantat înainte ca acordarea protecției asupra acestui soi de plante să producă efecte, activitatea ulterioară desfășurată de agricultor, care constă în recoltarea fructelor succesive ale pomilor, pentru a fi afectată de *ius prohibendi* prevăzut la articolul 13 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 2100/94, necesită respectarea cerințelor prevăzute la alineatul (3) al articolului menționat, întrucât este vorba despre un material recoltat sau această activitate de recoltare trebuie înțeleasă în sensul că reprezintă un act de producere sau de reproducere a soiului care dă naștere «materialului recoltat», a cărui interdicție de către titularul soiului de plante nu impune respectarea cerințelor de la alineatul (3) [al articolului 13]?
- 2) Este conformă dispozițiilor articolului 13 alineatul (3) din Regulamentul (CE) nr. 2100/94 o interpretare potrivit căreia sistemul de protecție în cascadă afectează oricare dintre acțiunile menționate la alineatul (2) [al articolului 13] care se referă la «materialul recoltat», ce include recolta însăși, sau numai acțiunile ulterioare producerii acestui material recoltat, cum ar fi deținerea și comercializarea sa?
- 3) În ceea ce privește aplicarea sistemului de extindere a protecției în cascadă la «materialul recoltat» prevăzut la articolul 13 alineatul (3) din Regulamentul (CE) nr. 2100/94, pentru ca prima condiție să fie îndeplinită, este necesar ca achiziționarea materialului săditor să se fi efectuat după ce titularul a obținut protecția comunitară a soiului de plante sau ar fi suficient ca, la acel moment, să fi beneficiat de o protecție provizorie, întrucât achiziționarea a fost efectuată în perioada cuprinsă între publicarea cererii și data la care acordarea protecției asupra soiului de plante a început să producă efecte?”

⁵ Potrivit acestei dispoziții, „[a]cțiunile prevăzute la articolele 94 și 95 se prescriu în termen de trei ani de la data la care protecția comunitară a soiurilor de plante a fost acordată și de la data la care titularul a luat cunoștință de acțiunea și de identitatea autorului contrafacerii, iar dacă nu a luat cunoștință de acestea, la treizeci de ani de la săvârșirea acțiunii în cauză”.

20. CVVP, domnul Martínez Sanchís, guvernul elen și Comisia Europeană au depus observații scrise la Curte. CVVP, guvernul elen și Comisia au fost reprezentați în ședința de audiere a pledoariilor din 16 mai 2019. Domnul Martínez Sanchís a răspuns în scris, la 15 mai 2019, la întrebările adresate de Curte în vederea desfășurării ședinței.

IV. Analiză

A. Cu privire la prima și la a doua întrebare

21. Primele două întrebări preliminare, pe care le vom examina împreună, se referă la delimitarea domeniului de aplicare al alineatelor (2) și (3) ale articolului 13 din Regulamentul nr. 2100/94.

22. Aceste dispoziții stabilesc efectele protecției unui soi de plante prin instituirea unui sistem de „protecție în cascadă”, compus dintr-un sistem de „protecție primară” pentru constituenții soiului și dintr-un sistem de „protecție secundară” pentru produsul recoltei⁶.

23. În temeiul sistemului amintit, toate acțiunile menționate la articolul 13 alineatul (2) din Regulamentul nr. 2100/94 necesită, pe de o parte, autorizarea titularului protecției atunci când au ca obiect chiar *constituenții soiului*⁷. Noțiunea de „constituenți ai soiului” denumește, potrivit articolului 5 alineatul (3) din regulamentul menționat, „plantele întregi”, precum și „părțile de plante în măsura în care aceste părți pot produce plante întregi”.

24. Pe de altă parte, articolul 13 alineatul (3) din Regulamentul nr. 2100/94 prevede că, atunci când actele enumerate la alineatul (2) al acestui articol privesc *materialul recoltat*, autorizația titularului este necesară doar în măsura în care sunt îndeplinite două condiții. În primul rând, materialul recoltat trebuie să fi fost obținut prin utilizarea neautorizată de constituenți ai soiului⁸. În al doilea rând, amelioratorul trebuie să fi fost privat de posibilitatea de a-și exercita în mod rezonabil dreptul privind constituenții soiului.

25. Sistemele de protecție primară și de protecție secundară astfel prezentate corespund sistemelor de protecție a „materialului de înmulțire” și, respectiv, a „materialului recoltat”, instituite la articolul 14 alineatele (1) și (2) din Convenția UPOV, a cărui formulare este preluată în mare măsură de Regulamentul nr. 2100/94. După cum reiese din lucrările pregătitoare ale regulamentulului menționat și din textul acestuia, sistemul pe care îl stabilește se bazează pe cel prevăzut de Convenția UPOV⁹. Prin urmare, elementele de interpretare aferente acestei convenții sunt relevante și pentru interpretarea regulamentulului menționat.

⁶ A se vedea Hotărârea din 20 octombrie 2011, Greenstar-Kanzi Europe (C-140/10, EU:C:2011:677, punctul 26). Articolul 13 alineatul (4) din Regulamentul nr. 2100/94 stabilește în plus un sistem care poate fi calificat drept „protecție terțiară” pentru produsele obținute direct din materialul de reproducere sau din materialul recoltat din soiul protejat. Acest sistem nu face obiectul prezentei cauze.

⁷ Noțiunea de „titular” al protecției comunitare a soiurilor de plante, utilizată la articolul 13 alineatele (1)-(4) din Regulamentul nr. 2100/94, se distinge de noțiunea de „ameliorator” care este definită la articolul 11 din acest regulament drept „persoana care a creat sau a descoperit și a dezvoltat soiul sau succesorii ori avânzii-cauză ai acesteia”. Persoana care a descoperit și a dezvoltat soiul corespunde exclusiv definiției „amelioratorului” înainte de acordarea protecției, în urma căreia ea devine și „titularul” protecției.

⁸ După cum au susținut CVVP și Comisia, prima condiție prevăzută la articolul 13 alineatul (3) din Regulamentul nr. 2100/94 poate fi considerată ca fiind o expresie concretă a regulii generale stabilite la articolul 16 referitoare la încetarea protecției. Potrivit acestei dispoziții, „[p]rotecția comunitară a soiurilor de plante nu se extinde asupra actelor privind materialul aparținând soiului protejat [...] care a fost cedat unor terți de către titular sau cu consimțământul acestuia, oriunde în Comunitate, sau privind materialul derivat din materialul menționat anterior”, cu condiția ca aceste acte să nu implice fie înmulțirea ulterioară (și neprevăzută cu ocazia cesiunii) a constituenților soiului în cauză, fie exportul constituenților soiului în alte scopuri decât consumul către o țară terță unde nu vor fi protejați.

⁹ A se vedea Propunerea de regulament (CEE) al Consiliului de instituire a unui sistem de protecție comunitară a soiurilor de plante din 30 august 1990 [COM(90) 347 final, p. 2]. A se vedea și considerentul (29) al Regulamentului nr. 2100/94.

26. Acestea fiind spuse, prin intermediul primei și al celei de a doua întrebări, instanța de trimitere solicită să se stabilească dacă actele care constau în *cultivarea* pomilor dintr-un soi protejat și în *recoltarea fructelor* intră sub incidența sistemului de protecție primară instituit la articolul 13 alineatul (2) din Regulamentul nr. 2100/94¹⁰, astfel încât necesită autorizarea titularului protecției independent de respectarea condițiilor prevăzute la alineatul (3) al articolului menționat¹¹.

27. În plus, miza întrebărilor în cauză pentru soluționarea litigiului principal constă în a stabili dacă actele de *comercializare a fructelor* astfel recoltate sunt acoperite de sistemul de protecție secundar instituit la articolul 13 alineatul (3) din Regulamentul nr. 2100/94, chiar dacă vânzarea plantelor către domnul Martínez Sanchís a avut loc înainte de acordarea protecției. Această din urmă problemă prezintă o legătură cu a treia întrebare preliminară, motiv pentru care o vom aborda în a doua parte a analizei noastre¹².

28. Potrivit CVVP, cultivarea constituenților soiului protejat și recoltarea fructelor lor constituie acte de „producere” a acestor constituenți care intră sub incidența protecției primare prevăzute la articolul 13 alineatul (2) litera (a) din Regulamentul nr. 2100/94. În schimb, domnul Martínez Sanchís, guvernul elen și Comisia consideră că nici cultivarea, nici recoltarea fructelor constituenților soiului protejat nu pot fi asimilate unor acte săvârșite asupra acestor constituenți care intră în domeniul de aplicare al sistemului de protecție primară instituit la articolul 13 alineatul (2) din regulamentul menționat.

29. Împărțim acest ultim punct de vedere.

30. În acest sens, *modul de redactare* a articolului 13 alineatul (2) litera (a) din Regulamentul nr. 2100/94, în măsura în care face referire la actele de producere sau de reproducere care privesc constituenții soiului – spre deosebire de materialul recoltat vizat la alineatul (3) al articolului în cauză – desemnează, potrivit sensului curent al termenilor respectivi, actele prin care se obțin chiar constituenți noi ai soiului, iar nu fructe.

31. Din această perspectivă, nu se poate admite argumentul invocat de CVVP potrivit căruia noțiunea de „producere” include în mod necesar actele de cultivare și de recoltare a fructelor, fără a priva noțiunea menționată de un conținut propriu și distinct de cel al noțiunii de „reproducere” utilizate în cadrul aceleiași dispoziții. În opinia noastră, prin utilizarea concomitentă a celor doi termeni se urmărește doar evidențierea faptului că actele prevăzute la articolul 13 alineatul (2) litera (a) din Regulamentul nr. 2100/94 acoperă atât înmulțirea constituenților soiului pe cale vegetativă (printre altele, prin altoire¹³), cât și înmulțirea lor prin generarea unui nou material genetic¹⁴.

10 Noțiunea de „cultivare” este utilizată în acest context pentru a denumi plantarea unui constituent al soiului, precum și ansamblul actelor de întreținere a constituentului respectiv care urmăresc maximizarea producției de flori sau de fructe ale acestuia.

11 Desigur, în măsura în care acest drept nu a încetat să existe în conformitate cu articolul 16 din Regulamentul nr. 2100/94. În speță, CVVP susține, fără ca poziția sa să fie contestată în această privință de alte persoane interesate, că dreptul titularului nu a încetat să existe din moment ce nu a consimțit la înmulțirea mandarinilor din soiul Nadorcott de către pepinieră.

12 A se vedea punctele 42 și 43 din prezentele concluzii.

13 Astfel, în ipoteza în care domnul Martínez Sanchís ar fi înmulțit pomii din soiul Nadorcott prin altoire – după cum a susținut, potrivit deciziei de trimitere, CVVP în recursul său și sub rezerva verificării de către instanța de trimitere –, CVVP ar putea invoca în privința sa protecția primară prevăzută la articolul 13 alineatul (2) litera (a) din Regulamentul nr. 2100/94. Remarcăm în această privință că CVVP nu a mai susținut o asemenea afirmație în procedura aflată pe rolul Curții și că domnul Martínez Sanchís contestă faptul că ar fi înmulțit respectivii constituenți ai soiului.

14 A se vedea în acest sens Würtenberger, G., van der Kooij, P., Kiewiet, B. și Ekvad, M., *European Union Plant Variety Protection*, ediția a 2-a, Oxford University Press, Oxford, 2015, p. 128.

32. De asemenea, *geneza* Convenției UPOV, în versiunea sa revizuită în 1991, evidențiază intenția autorilor săi de a nu include utilizarea materialului de înmulțire în scopul producerii unei recolte printre actele a căror îndeplinire este condiționată de autorizarea amelioratorului. Această includere făcea totuși obiectul unei mențiuni specifice în acest sens la articolul 14 alineatul (1) litera (a) din convenția respectivă, în forma propusă inițial de UPOV¹⁵ – mențiune care ar fi fost de altfel inutilă dacă noțiunea de „producere”, utilizată de asemenea în cuprinsul său, includea deja o astfel de utilizare¹⁶.

33. În această privință, mai multe propuneri de modificări care urmăreau să sprijine introducerea utilizării materialului de înmulțire în scopul producerii de flori tăiate sau de fructe printre actele prevăzute la articolul 14 alineatul (1) litera a) din Convenția UPOV au determinat, în cadrul conferinței diplomatice care a condus la adoptarea sa, crearea unui grup de lucru mandatat să examineze problematica în cauză¹⁷. După cum a subliniat Comisia în ședință, grupul de lucru respectiv și, ulterior, autorii Convenției UPOV au respins propunerile menționate.

34. În schimb, s-a decis recunoașterea, la articolul 14 alineatul (1) litera (b) din Convenția UPOV [al cărui conținut este preluat în ultima teză a articolul 13 alineatul (2) din Regulamentul nr. 2100/94], a posibilității amelioratorului de a stabili, odată cu autorizarea actelor pentru care este necesar consimțământul său, anumite condiții și limitări contractuale¹⁸. Ele pot avea ca obiect, printre altele, modalitățile de cultivare și de recoltare a fructelor constituenților soiului a căror înmulțire face obiectul autorizării amelioratorului¹⁹.

35. În consecință, articolul 14 alineatul (1) litera (a) din Convenția UPOV și articolul 13 alineatul (2) din Regulamentul nr. 2100/94 nu conferă titularului protecției dreptul de a interzice ca atare utilizarea constituenților soiului în vederea producerii unei recolte. După cum a constatat „cu regret și amărăciune” Comunitatea internațională a amelioratorilor de plante ornamentale și fructifere cu reproducere asexuată (CIOPORA), ca reacție la decizia adoptată astfel în cursul conferinței diplomatice, Convenția UPOV, prin articolul 14 alineatul (2) din aceasta [cărui, amintim, îi corespunde articolul 13 alineatul (3) din Regulamentul nr. 2100/94], „nu face decât să acorde amelioratorului un mijloc indirect – prin intermediul florii tăiate sau al fructului – de a controla *a posteriori* materialul de înmulțire care ar fi scăpat controlului său în temeiul articolului [14 alineatul (1) litera (a) din această convenție]”²⁰.

36. Având în vedere cele de mai sus, apreciem că actele de cultivare a constituenților soiului protejat și de recoltare a fructelor lor nu intră în categoriile de acțiuni care privesc constituenții soiului prevăzut la articolul 13 alineatul (2) din Regulamentul nr. 2100/94. În consecință, titularul nu are dreptul să invoce protecția primară instituită prin această dispoziție împotriva agricultorului care a realizat

15 A se vedea articolul 14 alineatul (1) litera (a) punctul (viii) din propunerea de bază pregătită de UPOV [actele conferinței diplomatice de revizuire a Convenției internaționale privind protecția noilor soiuri de plante, Geneva, 1991 (denumite în continuare „actele conferinței diplomatice din 1991”), documente de bază, p. 28, precum și procese-verbale analitice, punctele 859-876].

16 A se vedea în această privință în special actele conferinței diplomatice din 1991, procesele-verbale analitice, punctele 1024 și 1534.2.

17 Actele conferinței diplomatice din 1991, procesele-verbale analitice, punctele 1005-1030.

18 Actele conferinței diplomatice din 1991, procesele-verbale analitice, punctele 1529.2, 1529.3 și 1543. A se vedea și raportul grupului de lucru care figurează printre documentele conferinței (actele conferinței diplomatice din 1991, p. 145-148).

19 De exemplu, în cauza în care s-a pronunțat Hotărârea din 20 octombrie 2011, Greenstar-Kanzi Europe (C-140/10, EU:C:2011:677, punctul 10), acordurile dintre amelioratorul soiului protejat de meri și membrii rețelei de comercializare a fructelor acestui soi cuprindeau un „caiet de sarcini” care prevedea restricții privind, printre altele, producerea fructelor respective.

20 Actele conferinței diplomatice din 1991, procesele-verbale analitice, punctul 1534.3.

asemenea acțiuni. Totuși, titularul poate invoca protecția secundară prevăzută la articolul 13 alineatul (3) din regulamentul menționat pentru a se opune exercitării asupra produsului recoltei a acțiunilor enumerate la alineatul (2) al articolului menționat (precum comercializarea fructelor), cu condiția să fie îndeplinite cele două condiții stabilite la alineatul (3) al articolului amintit²¹.

B. Cu privire la a treia întrebare

37. A treia întrebare preliminară are ca obiect corelația dintre sistemul de protecție secundară prevăzut la articolul 13 alineatul (3) din Regulamentul nr. 2100/94 și sistemul de protecție provizorie instituit la articolul 95 din același regulament. Prin intermediul acestei întrebări, instanța de trimitere solicită să se stabilească dacă, pentru a fi îndeplinită prima condiție prevăzută la articolul 13 alineatul (3) din regulamentul menționat, potrivit căreia este necesar ca produsul recoltei să fi fost obținut prin „utilizarea neautorizată” de constituenți ai soiului protejat, achiziționarea materialului săditor trebuie să fi avut loc după acordarea protecției.

38. Cu titlu introductiv, considerăm util să se sublinieze distincția pe care o instituie Regulamentul nr. 2100/94 între sistemele de „protecție provizorie” și de „protecție definitivă” a soiurilor de plante.

39. Aceste sisteme au ca obiect remediile de care dispune amelioratorul în cazul realizării de către un terț a unei acțiuni indicate la articolul 13 alineatul (2) din Regulamentul nr. 2100/94. În conformitate cu articolul 94 alineatul (1) litera (a) din acest regulament, amelioratorul poate exercita o acțiune prin care să solicite încetarea contrafacerii și/sau plata unei remunerații echitabile oricărei persoane care a realizat o asemenea acțiune fără autorizarea sa după acordarea protecției soiului de plante în cauză. Articolul 95 din același regulament prevede că, atunci când o persoană îndeplinește, pe parcursul perioadei cuprinse între publicarea cererii și acordarea protecției (denumită în continuare „perioada de protecție provizorie”), o acțiune „care i-ar fi fost interzisă după [această] perioadă”, i se poate impune doar plata unei remunerații echitabile²².

40. În ceea ce privește interpretarea articolului 13 alineatul (3) din Regulamentul nr. 2100/94, niciuna dintre persoanele interesate care au depus observații la Curte nu contestă, *în primul rând*, faptul că noțiunea de „utilizare” existentă în cuprinsul acestuia face referire la îndeplinirea unei acțiuni prevăzute la alineatul (2) al articolului în cauză²³. Această concluzie rezultă lesne din obiectivul și din structura generală a sistemului de protecție în cascadă instituit prin dispozițiile menționate. Astfel, sistemul respectiv urmărește să permită amelioratorului să își valorifice drepturile asupra fructelor generate de constituenții soiului protejat atunci când acesta din urmă nu a putut acționa împotriva persoanei care a săvârșit o acțiune enumerată la alineatul (2) al aceluiași articol care privește chiar constituenții soiului²⁴.

21 Această concluzie este valabilă, fără a aduce atingere dreptului titularului la care au făcut referire CVVP, domnul Martínez Sanchís și Comisia, de a se opune acțiunilor prevăzute la articolul 13 alineatul (2) din Regulamentul nr. 2100/94 săvârșite cu privire la produsul recoltei, chiar și atunci când nu sunt îndeplinite condițiile stabilite la alineatul (3) al acestui articol, în măsura în care produsul recoltei poate fi utilizat în scopul înmulțirii [a se vedea în această privință Consiliul UPOV, „Note explicative referitoare la acțiunile care privesc produsul recoltei potrivit versiunii din 1991 a Convenției UPOV”, 24 octombrie 2013 (denumite în continuare „Notele explicative referitoare la acțiunile care privesc produsul recoltei”), p. 4, punctul 3]. Într-o asemenea situație, produsul recoltei constituie în realitate și un „constituent al soiului”, astfel cum este definit la articolul 5 alineatul (3) din regulamentul menționat. Totuși, drepturile titularului sunt limitate de articolul 14 alineatul (1) din același regulament, potrivit căruia, „[f]ără a aduce atingere articolului 13 alineatul (2) și pentru a salvagarda producția agricolă, agricultorii sunt autorizați să utilizeze, în vederea înmulțirii în aer liber în propriile lor ferme, produsul recoltei obținute prin cultivarea, în propriile lor ferme, a materialului de înmulțire din soiuri care beneficiază de protecția comunitară a soiurilor de plante, altele decât soiurile hibride sau sintetice”. În speță, CVVP a precizat că fructele soiului Nadorcott nu pot fi utilizate pentru generarea de pomi noi din acest soi, care pot fi obținuți doar prin tehnici de înmulțire asexuată precum altoirea.

22 Dispoziția respectivă pune în aplicare obligația care revine părților contractante la Convenția UPOV în temeiul articolului 13 din convenția menționată de a adopta „măsuri destinate protejării intereselor amelioratorului în timpul perioadei dintre depunerea sau publicarea cererii de acordare a unui drept al amelioratorului și acordarea acestui drept”.

23 A se vedea în acest sens, referitor la dispoziția corespunzătoare de la articolul 14 alineatul (2) din Convenția UPOV, Consiliul UPOV, „Orientări în vederea redactării legilor întemiate pe versiunea din 1991 a Convenției UPOV”, 6 aprilie 2017 (denumite în continuare „Orientările Consiliului UPOV”), p. 57.

24 A se vedea în această privință și actele conferinței diplomatice din 1991, procesele-verbale analitice, punctele 915-934.

41. În speță, acțiunile prevăzute la articolul 13 alineatul (2) din Regulamentul nr. 2100/94, care privesc constituenții soiului și a căror dată este relevantă pentru verificarea respectării primei condiții prevăzute la alineatul (3) al acestui articol, constau în înmulțirea și în comercializarea materialului săditor respectiv de către pepinieră (căreia îi corespunde „achiziționarea materialului săditor”, menționată în cuprinsul celei de a treia întrebări preliminare). Din răspunsul pe care îl propunem la prima și la a doua întrebare preliminară rezultă, dimpotrivă, că nu pot fi asimilate unor acțiuni care privesc constituenții soiului, în sensul articolului 13 alineatul (2) din Regulamentul nr. 2100/94, cultivarea pomilor și recoltarea fructelor lor.

42. Aici apare legătura dintre cele două întrebări, pe de o parte, și a treia întrebare adresată de instanța de trimitere, pe de altă parte. Astfel, prin argumentația sa dezvoltată ca răspuns la prima și la a doua întrebare preliminară, CVVP urmărește să demonstreze că prima condiție prevăzută la articolul 13 alineatul (3) din Regulamentul nr. 2100/94 este îndeplinită în speță în ceea ce privește actele de comercializare a fructelor ulterioare acordării protecției, *indiferent de răspunsul pe care îl va da Curtea la a treia întrebare preliminară*.

43. Abordarea CVVP se explică prin faptul că, în timp ce înmulțirea și vânzarea de mandarina de către pepinieră au avut loc în perioada de protecție provizorie, actele de cultivare a pomilor respectivi și de recoltare a fructelor lor de către agricultor au continuat după acordarea protecției. Asimilând aceste din urmă acte unor acțiuni de „producere” de constituenți ai soiului care face obiectul protecției primare prevăzute la articolul 13 alineatul (2) litera (a) din Regulamentul nr. 2100/94, CVVP susține că de fapt cultivarea mandarinilor și recoltarea fructelor lor au constituit o „utilizare neautorizată” a constituenților soiului protejat, în sensul alineatului (3) al articolului menționat, chiar dacă noțiunea în cauză nu ar acoperi decât acțiunile îndeplinite cu privire la constituenții în cauză după acordarea protecției.

44. Această argumentație trebuie respinsă pentru motivele expuse în analiza noastră a primei și a celei de a doua întrebări preliminare.

45. În al doilea rând, persoanele interesate care au prezentat observații Curții au în schimb puncte de vedere opuse în legătură cu semnificația termenului „neautorizată” utilizat la articolul 13 alineatul (3) din Regulamentul nr. 2100/94.

46. Pe de o parte, potrivit CVVP, utilizarea neautorizată a unor constituenți ai soiului ar exista de fiecare dată când este săvârșită o acțiune prevăzută la articolul 13 alineatul (2) din Regulamentul nr. 2100/94 fără ca amelioratorul să își fi exprimat consimțământul în acest sens. CVVP observă că, în perioada de protecție provizorie, amelioratorul nu este îndreptățit să interzică îndeplinirea unei asemenea acțiuni – el putând doar să solicite o remunerație echitabilă în temeiul articolului 95 din regulamentul respectiv. Prin urmare, orice acțiune de acest tip săvârșită în perioada menționată ar constitui o utilizare neautorizată, chiar și atunci când a fost plătită amelioratorului o remunerație echitabilă, întrucât acesta din urmă nu a putut să își dea consimțământul pentru a fi îndeplinită²⁵.

²⁵ Altfel spus, CVVP consideră că drepturile titularului asupra constituenților respectivi și asupra materialului recoltat derivat din aceștia nu sunt epuizate prin plata unei remunerații echitabile pentru îndeplinirea unei acțiuni prevăzute la articolul 13 alineatul (2) din Regulamentul nr. 2100/94 asupra constituenților soiului vizat în cererea de protecție (a se vedea în această privință nota de subsol 8 din prezentele concluzii).

47. Pe de altă parte, domnul Martínez Sanchís și Comisia susțin în esență că, din moment ce acțiunile enumerate la articolul 13 alineatul (2) din Regulamentul nr. 2100/94 nu necesită autorizarea amelioratorului în perioada de protecție provizorie, ele nu pot fi calificate drept „utilizare neautorizată” a unor constituenți ai soiului atunci când sunt îndeplinite în această perioadă. Cu titlu subsidiar, Comisia afirmă, după cum a susținut în esență și guvernul elen, că acțiunile respective, în cazul în care sunt săvârșite în perioada de protecție provizorie, trebuie să fie considerate neautorizate dacă nu au condus la plata unei remunerații echitabile²⁶.

48. Justificarea poziției adoptate de domnul Martínez Sanchís și de Comisie cu titlu principal reiese, în opinia noastră, fără ambiguitate din structura generală a sistemelor de protecție provizorie și de protecție secundară.

49. Amintim, în această privință, că drepturile pe care articolul 13 alineatul (3) din Regulamentul nr. 2100/94 le conferă titularului asupra materialului recoltat au un caracter subsidiar în sensul că nu pot fi invocate decât în situațiile în care amelioratorul nu a putut să își exercite, în temeiul alineatului (2) al aceluiași articol, drepturile împotriva persoanei (în speță, pepiniera) care a realizat una sau mai multe acțiuni, prevăzute de dispoziția respectivă (în speță, înmulțirea și comercializarea), cu privire la constituenții soiului protejat²⁷.

50. Din această perspectivă, noțiunea de „utilizare neautorizată” nu pare a avea sens decât în măsura în care una dintre acțiunile enumerate la articolul 13 alineatul (2) din Regulamentul nr. 2100/94 a fost realizată cu privire la constituenții soiului fără autorizarea amelioratorului, *deși autorizarea sa era necesară*. Astfel, numai atunci când obligația de a obține consimțământul amelioratorului a fost încălcată, acesta din urmă își poate valorifica drepturile asupra materialului recoltat.

51. Or, articolul 95 din Regulamentul nr. 2100/94 nu instituie un sistem de autorizare prealabilă, ci doar un sistem de remunerare a amelioratorului²⁸. În perioada de protecție provizorie, amelioratorul nu are dreptul să interzică acțiunile enumerate la articolul 13 alineatul (2) din regulamentul în cauză. Prin urmare, îndeplinirea lor, chiar dacă nu este însoțită de plata unei remunerații echitabile, nu poate fi asimilată unei utilizări neautorizate a constituenților soiului protejat întrucât nu a avut loc cu încălcarea unei obligații de autorizare prealabilă.

52. În această privință, articolul 95 din Regulamentul nr. 2100/94 prevede că amelioratorul „poate solicita” o remunerație echitabilă din partea oricărei persoane care a îndeplinit „o acțiune care i-ar fi fost interzisă după [perioada de protecție provizorie]”. Formularea utilizată evidențiază faptul că nicio acțiune, indiferent dacă se raportează la constituenții soiului sau la materialul recoltat, nu necesită autorizarea amelioratorului înainte de acordarea protecției definitive. Aceasta indică de asemenea faptul că, în perioada de protecție provizorie, neîndeplinirea obligației de a plăti amelioratorului o remunerație echitabilă nu face ca acțiunea în cauză să devină nelegală ca atare²⁹. Efectele protecției

²⁶ Comisia, deși a pledat numai în favoarea acestei abordări în observațiile sale scrise, a precizat în cursul ședinței că susține abordarea respectivă doar cu titlu subsidiar.

²⁷ A se vedea punctele 35 și 40 din prezentele concluzii.

²⁸ Acest sistem se inspiră din cel prevăzut la articolul 13 din Convenția UPOV. În ceea ce privește geneza acestei dispoziții, observăm că protecția provizorie, care inițial a făcut obiectul unei posibilități lăsate la aprecierea statelor părți la Convenția UPOV, nu constituie o obligație pentru acestea decât după revizuirea sa în anul 1991. Lucrările pregătitoare care au condus la revizuirea menționată nu clarifică relația dintre protecția provizorie, pe de o parte, și protecția secundară introdusă tot cu această ocazie, pe de altă parte.

²⁹ Se poate realiza o anumită paralelă cu sistemul instituit la articolul 5 alineatul (2) litera (b) din Directiva 2001/29/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 22 mai 2001 privind armonizarea anumitor aspecte ale dreptului de autor și drepturilor conexe în societatea informațională (JO 2001, L 167, p. 10, Ediție specială, 17/vol. 1, p. 230). În temeiul acestei dispoziții, statele membre pot să prevadă o excepție de la dreptul de reproducere al titularului unui drept de autor pentru a permite realizarea de reproducări pentru uzul personal, cu condiția ca titularul să primească o compensație echitabilă. În Hotărârea din 21 aprilie 2016, Austro-Mechana (C-572/14, EU:C:2016:286, punctul 48), Curtea a statuat că, atunci când un stat membru implementează această posibilitate, realizarea de reproducări pentru uzul personal, deși necesită plata unei remunerații echitabile către titularul dreptului de autor, constituie un act autorizat potrivit dreptului național.

provizorii contrastează astfel cu cele ale protecției definitive prevăzute la articolul 94 alineatul (1) litera (a) din acest regulament, care poate fi invocată împotriva oricărei persoane care săvârșește, „fără să fi fost autorizată în acest sens”, una dintre acțiunile prevăzute la articolul 13 alineatul (2) din regulamentul menționat.

53. În plus, în conformitate cu articolul 19 alineatul (1) din Regulamentul nr. 2100/94³⁰, durata protecției soiurilor de plante începe să curgă *de la acordarea protecției*. Această protecție se deosebește, din această perspectivă, de cea care decurge din brevetul european a cărei durată se calculează *de la data depunerii cererii*³¹. În opinia noastră, faptul că perioada de protecție provizorie a soiurilor de plante nu se deduce din durata protecției definitive, ci se adaugă la aceasta ca protecție distinctă în interesul amelioratorului, contribuie la confirmarea faptului că domeniul de aplicare al protecției provizorii diferă de cel al protecției definitive, numai aceasta din urmă vizând acțiunile îndeplinite cu privire la materialul recoltat în lumina primei condiții prevăzute la articolul 13 alineatul (3) din Regulamentul nr. 2100/94.

54. Interpretarea pe care o propunem este, în fond, confirmată de anumite documente explicative adoptate de Consiliul UPOV³². Potrivit documentelor menționate, noțiunea de „utilizare neautorizată”, în sensul articolului 14 alineatul (2) din Convenția UPOV, denumeste „acțiunile cu privire la materialul de înmulțire care necesită autorizarea titularului dreptului ca ameliorator [...], dar care au fost realizate fără ca o asemenea autorizare să fi fost obținută”³³. Consiliul UPOV precizează în cuprinsul acestora că realizarea unor acțiuni neautorizate presupune ca dreptul în cauză „să fi fost acordat și să fie în vigoare”.

55. Având în vedere considerațiile care precedă, considerăm că articolul 13 alineatul (3) din Regulamentul nr. 2100/94 protejează titularul doar în măsura în care acțiunile prevăzute la alineatul (2) al acestui articol au fost îndeplinite cu privire la constituenții soiului fără autorizarea sa *după acordarea protecției*.

56. Această interpretare nu este infirmată de argumentul invocat de CVVP că valoarea economică a soiurilor fructifere de tipul celui în discuție în cauza principală constă în primul rând în capacitatea lor de a produce fructe. Astfel, acest fapt nu poate repune în discuție arhitectura sistemului de protecție a soiurilor de plante care constă, în principal, într-un sistem de protecție primară care privește constituenții soiului și, în subsidiar, în măsura în care amelioratorul nu și-a putut valorifica dreptul la protecție primară, într-un sistem de protecție secundară care privește materialul recoltat. În cadrul acestui sistem de protecție în cascadă, valoarea economică aferentă posibilității de a recolta de-a lungul anilor fructele constituenților soiului se poate reflecta în cuantumul remunerației („royalties”) stabilite de ameliorator pentru acțiunile prevăzute la articolul 13 alineatul (2) din Regulamentul nr. 2100/94, îndeplinite cu privire la acești constituenți.

30 Această dispoziție reia conținutul articolului 19 alineatul (2) din Convenția UPOV.

31 A se vedea articolul 63 alineatul (1) din Convenția privind eliberarea brevetelor europene, încheiată la München la 5 octombrie 1973, astfel cum a fost revizuită în anul 2000.

32 Notele explicative referitoare la acțiunile care privesc produsul recoltei, p. 4, punctul 4, precum și Orientările Consiliului UPOV, p. 57. Deși nu au caracter obligatoriu, documentele menționate furnizează indicii utile pentru interpretarea Convenției UPOV și a dispozițiilor corespunzătoare din Regulamentul nr. 2100/94.

33 Astfel de acțiuni sunt considerate neautorizate și atunci când nu sunt îndeplinite în conformitate cu eventualele condiții și limitări stabilite de titular în autorizația sa în conformitate cu articolul 14 alineatul (1) litera (b) din Convenția UPOV. A se vedea orientările Consiliului UPOV, p. 57. Totuși, din aplicarea prin analogie a raționamentului urmat în Hotărârea din 20 octombrie 2011, Greenstar-Kanzi Europe (C-140/10, EU:C:2011:677, punctele 41-43) rezultă că numai încălcarea unor condiții și limitări contractuale care privesc în mod direct elemente esențiale ale protecției sunt de natură să afecteze consimțământul titularului protecției astfel încât să fie aplicabil articolul 13 alineatul (3) din Regulamentul nr. 2100/94.

57. Interpretarea propusă nu poate fi repusă în discuție nici de argumentul invocat tot de CVVP că această interpretare ar permite oricărei persoane interesate să reproducă constituenții soiului în perioada de protecție provizorie și, prin urmare, să continue exploatarea lor fără plata unei remunerații către ameliorator. Astfel, imposibilitatea valorificării de către ameliorator a drepturilor sale asupra produsului recoltei în temeiul articolului 13 alineatul (3) din acest regulament nu îl împiedică să solicite o remunerație echitabilă din partea pepinieristului care a înmulțit și a vândut constituenții soiului.

58. Desigur, protecția respectivă se poate dovedi inoperantă în cazul imposibilității valorificării de către ameliorator a drepturilor sale în raport cu acesta din urmă. O asemenea consecință pare totuși inerentă echilibrului stabilit de sistemul de protecție provizorie între interesele amelioratorului, pe de o parte, și interesele cumpărătorului de constituenți ai soiului înmulțiți și vânduți în perioada de protecție provizorie, pe de altă parte. După cum a arătat în esență Comisia, nimic nu permite să se considere că sistemul menționat, deși urmărește să încurajeze amelioratorul să pună la dispoziția terților constituenții soiului încă de la publicarea cererii de protecție și, dacă este cazul, să obțină un profit comercial din aceasta³⁴, ar avea pretenția că garantează acestuia din urmă că nu va fi expus niciunui risc dacă alege să procedeze astfel.

59. Luând în considerare considerațiile precedente, prima condiție prevăzută la articolul 13 alineatul (3) din Regulamentul nr. 2100/94 nu poate fi îndeplinită într-o situație precum cea în discuție în cauza principală.

60. Astfel, pe de o parte, în măsura în care actele de înmulțire și de comercializare a constituenților soiului au fost săvârșite de pepinieră înainte de acordarea protecției, aceste acte nu constituie o utilizare neautorizată a constituenților respectivi în sensul dispoziției menționate.

61. Pe de altă parte, din moment ce, având în vedere răspunsul pe care îl propunem la prima și la a doua întrebare preliminară, actele de cultivare și de culegere a fructelor realizate de agricultor nu intră în domeniul de aplicare al articolului 13 alineatul (2) din Regulamentul nr. 2100/94, ele nu pot reprezenta – chiar dacă au fost săvârșite după acordarea protecției – nicio utilizare neautorizată a constituenților soiului.

62. În consecință, atunci când materialul săditor al unui soi de plante este achiziționat de la o pepinieră în perioada cuprinsă între publicarea cererii și acordarea protecției comunitare a soiului în cauză, cumpărătorul poate – în timpul și după această perioadă – să cultive liber materialul săditor respectiv, precum și să recolteze și să vândă fructele sale.

V. Concluzie

63. Având în vedere toate cele de mai sus, propunem Curții să răspundă la întrebările preliminare adresate de Tribunal Supremo (Curtea Supremă, Spania) după cum urmează:

„1) Articolul 13 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 2100/94 al Consiliului din 27 iulie 1994 de instituire a unui sistem de protecție comunitară a soiurilor de plante trebuie interpretat în sensul că acțiunile care constau în cultivarea de constituenți ai soiului dintr-un soi protejat și în recoltarea fructelor nu intră în categoriile de acțiuni vizate de această dispoziție a căror realizare este condiționată de autorizarea titularului protecției.

³⁴ A se vedea în acest sens Würtenberger, G., van der Kooij, P., Kiewiet, B. și Ekvad, M., *European Union Plant Variety Protection*, op. cit., p. 198.

- 2) Articolul 13 alineatul (3) din Regulamentul (CE) nr. 2100/94 trebuie interpretat în sensul că noțiunea de «utilizare neautorizată» a unor constituenți ai soiului protejați nu include acțiunile realizate cu privire la acești constituenți, cum sunt înmulțirea sau comercializarea lor, în perioada cuprinsă între publicarea cererii de acordare a protecției comunitare a soiurilor de plante și acordarea protecției în cauză.”